

GÜMRÜK, LOJİSTİK VE ULAŞTIRMA KOMİTESİ

İHRACAT ODAKLI BÜYÜME HEDEFİMİZDE SANAYİCİLERİN YAŞADIĞI SORUNLAR

Ülkemizin İhracat Odaklı Büyüme Hedefimizde Sanayicilerimizin Ticaret Bakanlığı ve Bilim-Sanayi-Teknoloji Bakanlığı nezdinde yaşadığı temel sorunlar;

- İthalatın engellenmesi kısıtlanması amacıyla hazır ürünlere getirilen dış ticaret önlemlerini (damping, ilave gümrük vergisi, ek mali yükümlülük, kayıt belgesi, referans kıymet, TSE,TAREKS,Fitalat ve Azo Boya kontrollerini) yerinde buluyor ve destekliyoruz.
- Ancak yine ithalatın engellenmesi maksadı ile hammadde, ara mamuller ve yardımcı malzemelere de dış ticaret önlemlerinin getirilmesi sanayicimizi ve üretimimizi ciddi şekilde etkilediği gibi ilave maliyetler rekabetçi fiyat yapılmasının ve dünya pazarlarına açılmasının önüne geçmektedir. Örneğin elyafa getirilen dış ticaret önlemleri iplik ve ev tekstil üreticilerini ipliğe getirilen dış ticaret önlemleri kumaş üreticilerini, kumaş, suni deri ve yardımcı malzemelere (düğme,çıtçıt,fermuar,cırtbant, konfeksiyon, ayakkabı ve çanta aksamları, aksesuarları) getirilen dış ticaret önlemleri tekstil ve deri konfeksiyon üreticilerini ,ayakkabı ve çanta üreticilerini son derece olumsuz etkilediği gibi tedarik çeşitliliğini azaltmakta ve ülke sınırları içerisine kapanmamıza yol açmaktadır.
- Üretimde kullanılan Hammadde, Ara Mamul, Aksam ve Aksesuar İthalatlarında sadece İnsan sağlığını etkileyen Azo Boya ve Fitalat kontrollerini destekliyoruz. Ancak bunun haricinde kalan maliyet arttırıcı, Dünya ölçeğinde rekabet imkânlarını zedeleyen tüm dış ticaret önlemlerinin hafifletilmesini ve/veya kaldırılmasını istiyoruz.
- Bu anlamda git gide ithalatta hammadde, ara mamul ve yardımcı malzemelere getirilen dış ticaret önlemleri kapalı bir ekonomi olmamıza ürün ve tedarik çeşitliliğinin azalmasına ve sanayicini finans akışını yönetememesine yol açmaktadır.
- Bu konuda özellikle hammadde, ara mamul ve aksesuar, aksam ve yardımcı malzemelere getirilen (39. Fasil, 40. Fasil-50-63 Fasil aralıklarında yer alan) dış ticaret önlemlerinin (ilave gümrük vergisi, damping, kayıt belgesi, referans kıymet) açısından gözden geçirilmesi ve haksız uygulamaların kaldırılması veya vergi adaleti açısından uygulanabilir tahsil edilebilir marjlara hızlıca çekilmesi elzemdir.
- Hammadde, Ara Mamul, Aksam ve Aksesuarlarda aşırı yüksek marjlarda uygulanan yoğun dış ticaret önlemlerden etkilenen rekabetçi fiyat yakalayamayan ve Dünya Pazarlarına bu yüzden yeterince açılmayan İplik, Kumaş, Tekstil ve Deri Konfeksiyon, Ayakkabı, Çanta ve Mobilya Sanayicilerinin gerçekleştirdiği yoğun istihdam gözönünde bulundurularak yeniden gözden geçirilmesi gerektiği hususlarına birkaç gümrük tarifesi açısından örnek vermek gerekirse;

GÜMRÜK, LOJİSTİK VE ULAŞTIRMA KOMİTESİ

- 1. Örnek Deri Konfeksiyon, Çanta ve Ayakkabı Sektörünün ana hammadresi olan 56.03 ve 59.03 Gümrük Tarifelerinde sınıflandırılan Suni Deri'ye 2,2 USD/KG damping vergisinin yanısıra Kayıt Belgesi ile gümrük matrahı yükseltilerek %8 Gümrük Vergisi'nin yanısıra %14 İlave Gümrük Vergisi alınması hammadde maliyetlerini rekabet edilemez ölçüde arttırmaktadır. Keza Suni Deri yerli üretimi yoğun istihdam kapsamadığı ve makineler marifetiyle karışım ile üretildiği gibi, Yerli Üretim Deri Konfeksiyon, Ayakkabı ve Çanta sektörlerinin hem yıllık miktar bazında hem de kalite ve ürün çeşitliliği bazında ihtiyacı karşılamamaktadır. Bu durum bu sektörlerin koleksiyonlarını yurtdışında pazarlayamayacağı ölçüde daralttığı gibi ürün çeşitliliği açısından zenginleşmenin ve rekabetçi fiyatlar yakalanmasının önüne geçmektedir.
- 2. Örnek Tekstil, Deri Konfeksiyon ve Çanta Üreticilerinin ana hammaddelerinden olan 54.07 gümrük tarifelerinde sınıflandırılan Polyester Kumaşa Kayıt Belgesi ile gümrük matrahı yükseltilerek %70,44 Damping Vergisi'nin yanısıra %8 Gümrük Vergisi ve %20 İlave Gümrük Vergisi uygulanmaktadır. Üstelik polyester kumaşta Damping Vergisi yaklaşık 20 yıldır %70,44 Antidamping Vergisi uygulanmaktadır. Bir sektörün 20 yıldır Devlet tarafından anti damping vergisi ile korunması bu polyester kumaş sektörünün ülkemizde üretim artışına yol açmış mıdır veya yerli polyester kumaş üreticileri bu yoğun koruma altında makine parklarını yenileyerek dünyada rekabet edebilir duruma gelmiş midir? Koruma altında olduğu müddetçe Yerli Polyester Kumaş Üretimimiz yerli ihtiyacımızı dahi karşılayamazken ihracata katkı verebilmiş midir?

Bu hususlar detaylı bir ETKİ ANALİZİ'ne muhtaçtır.

- Hammadde ve ara mamul ile aksam aksesuar sektörlerinin 2 dönem 8 yıldan fazla korunması ilgili sektör oyuncularını yatırıma ve üretim artışına teşvik etmekten ziyade yurtdışı üreticilerinden korunaklı olduğu için sadece ithalatta haksız rekabet süreci bu kez yerlide haksız rekabet sürecine ve öngörülemeyen fiyat politikalarına yol açmaktadır. Bu da hammadde, ara madde, aksam, aksesuar kullanarak üretim yapan yüksek katma değer elde edebilecek sektörleri sanayicileri son derece olumsuz etkilemektedir.
- Hammadde üreticilerinin fiyat politikaları yine kullandıkları hammaddeler ile doğru orantılı olup hazır eşya üreticilerine nazaran yaratılan katma değer ve marjinal fayda daha düşüktür. Nihai ürün doğrudan tüketiciye sunulan hazır ürünün tam da markalaşmaya gittiğimiz bu dönemde yarattığı ve yaratacağı katma değer ve marjinal fayda bu anlamda hammaddenin çok daha üstündedir.

GÜMRÜK, LOJİSTİK VE ULAŞTIRMA KOMİTESİ

- Devletimiz hammadde, ara mamul, aksam ve aksesuar sektörlerini tam korumaya alırken yüksek katma değerli nihai ürün üreticilerini Dünya Piyasalarında rekabet edemez duruma getirmektedir.
- Vergi adaleti açısından uygulanamayacak vergilerin konulması Devlet Bütçesini de ağır kayıplara uğratmaktadır. Koruma önlemleri bu derece yükseltilmeden vergiye tabi bu kabil ürünler üzerinden evvelce alınan vergiler Bütçe’de önemli gelir kaynağı teşkil ettiği gibi şu anda bu vergiler dahi alınmamaktadır. Keza bu yönde uygulanamayacak vergilerin konulması ile Devletimizin bütçesine evvelce vergi geliri olarak bu tarifelerden aldığı vergiler maalesef aşırı yüksek uygulanamayan dış ticaret önlemleri dolayısıyla kaçakçılık ve dahilde işleme usulsüzlükleri yoluyla gayri yasal çıkar/rant gruplarının yasa dışı gelir kalemlerine dönüşmüştür.
- Hammadde, ara mamul, aksam ve aksesuarlarda konulan dış ticaret önlemlerinin süreç içerisinde hafifletilerek kaldırılması ve/veya vergi adaleti açısından uygulanabilir marjlara çekilmesi halinde 8-10 Milyar Dolar arası vergi geliri yasa dışı çıkar gruplarının yasa dışı geliri olmaktan çıkar Devletin Bütçesine konulur.
- Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından ticaretimizi arttırmamız gerektiği her seferinde vurgulanan Pakistan, Malezya, Bangladeş, Endonezya v.b. Müslüman ve dost kardeş ülkelere de Anti Damping, İlave Gümrük Vergisi v.b. hususların Çin, Tayvan ile eşdeğer tutularak aynı oranlarda uygulanmasını biz Sanayiciler olarak anlayamıyoruz. Bu kötü gün dostu ve kardeş Müslüman ülkelere dış ticaret önlemlerinin kaldırılmasını ve/veya azaltılmasını yürekten istiyoruz. Ayrıca Gümrük İdarelerinde bu dost ve kardeş ülkelere gelen ürünlere Çin malı muamelesi yapılarak gereksiz menşe araştırmalarına gidilmesini zorluk çıkarılmasını üretim olduğu ve dış ticaret ataşelerimiz ve Türk konsololarımız menşe ve üretici evraklarını tasdik ettiği halde yine de Çin teminatları alınmaya kalkışılmasından vaz geçilmesini istiyoruz.
- Gümrük İdarelerinde en azından Türkiye genelinde sanayicilerimizin yoğunlaştığı belli başlı Bölgeleri’nde yer alan Gümrük İdareleri’nin kademeli bir şekilde günlük en az 2 vardiye 16 saat/beher gün açık tutulmasını ihracatçılara koşulsuz fazla mesai ücreti alınmadan hizmet verilmesini hammadde,ara mamul,aksesuar,aksam,makine ve makine parçası ithalatlarında sadece YYS ve OKSB sahibi firmalara değil Kapasite Raporuna haiz tüm Sanayicilerimize Kapasite Raporlarına mütenasip fazla mesai alınmadan izin verilmesi gerekmektedir. Biz ülkemizde üretim ve ihracat hedeflerini günlük 8 saat tek vardiya ile değil en az 2 vardiya çalışarak tutturmalıyız derken Sanayici ile muhatap olan başta Gümrükler ve İhracatçı Birlikleri, ATR, EUR onaylayan Ticaret Odaları ve TİM’in yanı sıra ihtiyaç duyulduğu tespit edilen tüm kamu kurumları da günlük en az 2 vardiya düzenine geçmelidir.

GÜMRÜK, LOJİSTİK VE ULAŞTIRMA KOMİTESİ

- Limanlarda Gümrük Kara ve Hava Terminaleri , Geçici Depolama Yerleri, Antrepolarda halen USD üzerinden hesaplanan ardiye ve Lokal hizmet ücretleri hızlıca TL'ye dönüşmelidir ve makul seviyelere çekilmelidir. Mülkiyeti ,maliyeti 2000 USD olmayan konteynerlere tek seferlik kullanımda dahi 1500 USD'ye varan depozito ücretleri , kimi acentalarca CİF getirilen hammadde konteynerlerinde yüklerde (navlun karşı ödemeli) gemiden tahliye edilmeden gün saymaya başlayıp kimi acentalarca 3.gün den başlayarak kimisi 7.günden başlayarak günlük 100 USD'lere varan demoraj ücretlerine, Gümrük tarafından X-Ray 'e tabi tutulan konteynerlerde X-Ray ücreti alınması yasaklanmış iken konteyneri Limandaki İstiften alıp 1 km.yi bulmayan Mafi taşımalarında konteyner başı X-Ray'e taşıma bedeli olarak 700-800 tl alınmasına (İstanbul'un bir ucundan diğer ucuna dahi 50-60 km .lik nakliyelerde dahi bu ücret pahalı kalır) Ticaret Bakanlığı'nca acilen müdahale edilmesi gerekmektedir. Ayrıca Havalimanlarında şu anda ihracatta 5 yıl öncesine kadar yok iken son yıllarda ihracat ardiye bedelleri kesilmektedir. Hızlı Kargo Şirketleri'nce alınmaya kalkışılan ordino bedelleri ve Havalimanı antrepolarınca alınan ardiye bedelleri Ticaret Bakanlığı'nca yasaklanmasına rağmen farklı isimler altında alınmaya devam edilmektedir. Kısaca Devlet-İ Ali Osmanlı'yı batıran Venedik, Ceneviz gemicilerinin ruhu bugün Türkiye'mizde sanayicilerimizin kanını sömüren gemi acentalarına, hızlı kargo şirketlerine ,yabancı işletmecilerin eline ve insafına bırakılmış Limanlarımıza dönüşmüştür. Evvelce 1 konteyner mal 1 haftalık ardiyeleri 1000 TL'yi geçmez iken şu an 5.000-6.000 TL den aşağı ardiye ödenmez oldu.
- Sanayicilerimizin getirdiği makine ve aksamlarına TSE, TAREKS uygulamalarında doğrudan referans kolaylık sağlanması gerekmektedir. Keza Makine işleyişinde ve/veya elektrik-elektronik aksamında bir kusur yok iken sadece plakasında CE işareti harfi boyutu uygun değil veya mahreçteki gönderici test raporu veremiyor veya güncel CE deklarasyon veremiyor diye makineler bazen haftalarca bazen aylarca TSE TAREKS yüzünden Limanlarda Gümrüklerde bekletilmektedir. Bu konuda yatırımını ve Kapasitesini arttıran Sanayicilere Kapasite Raporları ve Üretim Dallarına mütenasip makine ve makine parçası getirilmesi halinde doğrudan referans verilmesi haklı talebimizdir. Makinemizi ve yedek parçalarımızı limanda veya gümrükte bu nedenlerle bekletilmesinin Ülkemize ve Sanayicilerimize hiçbir faydası olmadığı gibi sadece Liman işletmelerine ardiye yabancı acentalara haksız demoraj kazançları sağlanır. Makine ve yedek parçalarımızı TSE/TAREKS yüzünden gümrükte-limanda bekletmeden ithalatına hemen müsaade edin ki bizde makinemizi kurup üretim yapalım, işleyelim istihdam yaratalım ihracat yapalım.
- Ticaret Bakanlığı'nca verilen Dahilde İşleme İzin Belgeleri,Yurtdışı devlet destekleri,fuar ve navlun teşvikleri karmaşık başvuru ve uzun inceleme sürelerinden bürokratik çekinceler nedeniyle değerli zaman kayıplarından süreçlerinden kurtarılıp daha basite indirgenmelidir ve hızlı verilmelidir.

GÜMRÜK, LOJİSTİK VE ULAŞTIRMA KOMİTESİ

- Bilim Sanayi Teknoloji Bakanlığı'nca verilen Yatırım Teşvik Belgeleri (Komple Tesis-Kullanılmış Makine dahil) prosedürleri, izin süreçleri hızlandırılmalı, Kullanılmış Makine ithalatlarına dahi hızlıca izin verilmelidir.
- Gümrük tarafından kimyevi analiz veya ekspertize gönderilen ürünlerin bulunduğu konteynerler gümrükte şahit numuneler alınarak analiz-tetkik sonuçları beklenmeden taahhütname veya basit teminatlar alınarak gümrükte bekletilmemeli üretime sevkedilebilmelidir.